

Forum Standaardisatie

Wilhelmina v Pruisenweg 104
2595 AN Den Haag
Postbus 84011
2508 AA Den Haag
www.forumstandaardisatie.nl

notitie

COLLEGE STANDAARDISATIE

Agendapunt:	02 Lijst open standaarden		
Betreft:	Stand van zaken Open standaarden		
Aan:	College Standaardisatie		
Van:	Forum Standaardisatie		
Datum:	29 oktober 2010	Versie	1.0
Bijlagen:	Zie kolom hiernaast		

Bijlagen:

- A. *Advies IPv6 en IPv4*
- B. *Advies Geo-standaarden*
- C. *Advies OAI-PMH*
- D. *Advies SHA-2*
- E. *Advies inzake versie van standaarden*
- F. *Advies betekenis van "pas toe of leg uit"-lijst*
- G. *Brief beheer Aquo-standaard*
- H. *Brief harmonisatie StUF en Geo-standaarden*

Doel

U wordt gevraagd om in te stemmen met:

De opname van de volgende standaarden op de 'pas toe of leg uit'-lijst:¹

- 1) Twee standaarden voor internetadressen: Internet Protocol versie 6 en Internet Protocol versie 4 [bijlage A]
- 2) Een set van standaarden voor geografische informatie: Geo-standaarden [bijlage B]
- 3) Een standaard voor centraal zoeken in digitale bibliotheken: OAI-PMH [bijlage C]
- 4) De vervanging van een standaard op de lijst met gangbare open standaarden voor het coderen van gegevens ten behoeve van beveiliging: SHA-2 in plaats van MD5 [bijlage D].
- 5) Het advies over versies van standaarden [bijlage E]
- 6) Het advies betekenis van 'pas toe of leg uit'-lijst [bijlage F]

U wordt gevraagd om kennis te nemen van:

- 7) Brief en opname Aquo-standaard (gegevens in de watersector) [bijlage G]
- 8) Brief van KING en Geonovum over harmonisatie StUF en Geo-standaarden [bijlage H]
- 9) Voortgang open standaarden in behandeling
- 10) Voortgang Collegebesluit e-Facturieren
- 11) Planning toetsingsprocedure 2011

¹ De achterliggende expertadviezen en consultatiereacties vindt u hier: <http://www.open-standaarden.nl/aanmelden/standaarden-in-behandeling/>

Toelichting

Ter besluitvorming:

Ad 1. Opname van IPv6 naast IPv4 (internetadressen) [bijlage A]

U wordt gevraagd in te stemmen met:

1. de opname van de combinatie van IPv6 en IPv4 op de lijst met open standaarden voor 'pas toe of leg uit' ;
2. het volgende functioneel toepassingsgebied: "Communicatie op netwerkniveau over organisatiegrenzen heen tussen organisaties, individuele eindgebruikers, apparaten, diensten en sensoren";
3. het volgende organisatorisch werkingsgebied: "Overheden en instellingen uit de (semi-) publieke sector";
4. het oproepen van het Ministerie van Economische Zaken om een kenniscentrum op te richten dat zorgt voor het communiceren van de "sense of urgency", het delen van expertise en ervaringen, en het gericht doorverwijzen voor actieve ondersteuning.
5. het oproepen van Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties om er voor te zorgen dat de standaarden worden opgenomen in de interne netwerk- en systeeminfrastructuur van de overheid en in voorzieningen van de e-Overheid.

Toelichting:

De standaard Internet Protocol versie 6 (IPv6) bepaalt dat ieder ICT-systeem binnen een netwerk een uniek nummer (IP-adres) heeft. IPv6 biedt ondersteuning voor veel meer adressen dan de tegenwoordig gangbare voorganger IPv4. Op dit moment is het restant aan IPv4-adressen zeer beperkt. Daardoor kan de interoperabiliteit tussen systemen op relatief korte termijn (ong. 2 jaar) niet meer gegarandeerd worden. Apparatuur die IPv6 praat kan niet automatisch ook IPv4 praten en niet iedereen zal tegelijkertijd overstappen. Daarom zullen beide voor langere tijd (10 tot 20 jaar) naast elkaar voorkomen. Voor (semi-) publieke organisaties is het om die reden belangrijk om beide standaarden tegelijkertijd te ondersteunen. Daarom is het advies om de combinatie van beide standaarden op te nemen op de "pas toe of leg uit"-lijst. "Dual stack" dat staat beschreven in de IPv6-specificatie is in de praktijk het meest voor de hand liggende mechanisme om beide versies te ondersteunen. De expertgroep heeft nadrukkelijk geconstateerd dat naast opname op de lijst aanvullende stimuleringsmaatregelen (door met name EZ en BZK) noodzakelijk zijn om ervoor te zorgen dat de adoptie tijdig verder toeneemt.

Ad 2. Opname Geo-standaarden (geografische informatie) [bijlage B]

U wordt gevraagd in te stemmen met:

1. het opnemen van de samenhangende set Geo-standaarden op de lijst met open standaarden voor 'pas toe of leg uit'.
2. de set Geo-standaarden daadwerkelijk toe te voegen aan de lijst op het moment dat voor de volgende standaarden definitieve (nieuwe) versies beschikbaar zijn:

- NEN 3610: 2010 (verwachting februari 2011)
 - Simple features profile op ISO 19136:2007 (verwachting november 2010)
3. het volgende functionele toepassingsgebied: "uitwisseling van geografische informatie tussen organisaties, waarbij de ruimtelijke dimensie van significant belang is";
het volgende organisatorische werkingsgebied: "Overheden en instellingen uit de (semi-) publieke sector."

Datum
29 oktober 2010

Toelichting:

In Nederland en ook daarbuiten zijn veel organisaties betrokken bij het registreren en uitwisselen van informatie met een geografische component. Dat wil zeggen: informatie over objecten die gerelateerd zijn aan een locatie ten opzichte van het aardoppervlakte. Hierbinnen zijn verschillende domeinen te onderkennen, zoals kadastrale informatie en informatie over waterhuishouding. Om te waarborgen dat de geo-informatiehuishouding van deze domeinen goed op elkaar aansluit, en dat informatie tussen domeinen uitgewisseld kan worden, zijn afspraken over informatie-uitwisseling nodig. De Geo-standaarden is een samenhangende set standaarden die hierin voorziet en gebaseerd is op internationale standaarden. Het College Standaardisatie wordt gevraagd in te stemmen met het opnemen van de Geo-standaarden op de 'pas toe of leg uit'-lijst voor open standaarden onder de voorwaarde dat de aanstaande vaststelling van twee standaarden, die onderdeel zijn van de set van GEO-standaarden, door NEN en ISO een feit is.

Ad 3. Opname van OAI-PMH (centraal zoeken in digitale bibliotheken) [bijlage C]

U wordt gevraagd in te stemmen met:

1. de opname van de standaard OAI-PMH versie 2.0 (Open Archives Initiative Protocol for Metadata Harvesting) op de lijst met open standaarden voor 'pas toe of leg uit'.
2. het volgende functioneel toepassingsgebied: "Het vraaggestuurd aanbieden en ophalen van verzamelingen metadata uit bibliotheken met (digitale) documenten of andere objecten, met als doel het opnemen van deze metadata in een centrale bibliotheek. Uitgezonderd zijn die toepassingen waarvoor op basis van de lijst voor 'pas toe of leg uit' het gebruik van OSB (nu: Digikoppeling) verplicht is."
3. het volgende organisatorisch werkingsgebied: "Overheden en instellingen uit de (semi-) publieke sector".

Toelichting:

Open Archives Initiative Protocol for Metadata Harvesting (OAI-PMH) is een standaard die het mogelijk maakt om centraal te zoeken naar objecten in meerdere digitale bibliotheken. De standaard bepaalt de wijze waarop beschrijvende gegevens (metadata) over de objecten in de bibliotheek worden uitgewisseld. Het gaat om objecten zoals documenten, multimedia of andere vormen van (digitale) content. De beschrijvende gegevens zijn zaken zoals titel, thema, auteur, etc. De standaard wordt reeds toegepast in de erfgoed-, de onderwijs- en de bibliotheeksector.

Ad 4. Opname van SHA-2 in plaats van MD5 (coderen van gegevens) op de lijst met gangbare standaarden [bijlage D]

Het College Standaardisatie wordt gevraagd in te stemmen met:

1. de vervanging van MD5 door SHA-2 op de lijst met gangbare standaarden;
2. het volgende functioneel toepassingsgebied: "cryptografische hash-algoritme ten behoeve van authenticatie en integriteitscontrole".

Datum
29 oktober 2010

Toelichting:

MD5 en SHA-2 zijn standaarden voor cryptografische algoritmen die gebruikt worden voor beveiligingsmiddelen, bijvoorbeeld voor het genereren van een elektronische handtekening. De betrouwbaarheid van een beveiligingsmiddel is sterk afhankelijk van de betrouwbaarheid van het gebruikte algoritme. Van MD5 is al enige jaren bekend dat deze zwakheden bevat en deze standaard wordt door veel organisaties (waaronder GOVCERT.NL) afgeraden voor beveiligingsdoeleinden. Vervanging van MD5 door SHA-2 zal bijdragen aan het verminderen van (beveiligings)risico's. Het gebruik van standaarden op de lijst met gangbare standaarden heeft geen verplichtend karakter. De lijst wordt echter wel gebruikt als referentie door overheidsorganisaties. Om die reden is het van belang dat deze geen "achterhaalde" standaarden bevat.

Ad 5. Advies over versies van standaarden [bijlage E]

U wordt gevraagd in te stemmen met de omgang met versies in het kader van de "pas toe of leg uit"-lijst zoals beschreven in de bijgevoegde notitie.

Toelichting:

Op dit moment wordt één versie van een standaard opgenomen op de lijst. Vanuit verschillende kanten is de behoefte geuit om meerdere versies van een standaard op de lijst op te kunnen nemen. In het advies staat de doelstelling van de lijst, interoperabiliteit, centraal. In de regel zal interoperabiliteit gediend zijn met de opname van één versie. In bepaalde, beschreven gevallen kan het vanuit het oogpunt van interoperabiliteit verstandig zijn om meerdere versies van een standaard op te nemen.

Ad 6. Advies betekenis van "pas toe of leg uit"-lijst [bijlage F]

Het College Standaardisatie wordt gevraagd in te stemmen met de betekenis van plaatsing op de "pas toe of leg uit"-lijst zoals beschreven in de bijgevoegde notitie.

Toelichting:

Op dit moment wordt de plaatsing van een standaard op de lijst gezien als een verplichting tot aanschaf. Hoewel met de aanschafverplichting wordt beoogd dat het gebruik van de standaard en daarmee de interoperabiliteit toeneemt, is de betekenis van plaatsing in relatie tot gebruik nergens duidelijk vastgelegd. Het Forum adviseert het College om zich uit te spreken over de betekenis van plaatsing op de lijst in relatie tot het gebruik van de desbetreffende standaard.

Ter kennisname:Datum
29 oktober 2010**Ad 7. Brief en opname Aquo-standaard (gegevens in de watersector) [bijlage G]**

Het College Standaardisatie heeft op 18 mei 2010 besloten om de Aquo-standaard op de 'pas toe of leg uit'-lijst op te nemen zodra het beheer aantoonbaar goed geregeld is. Het Forum heeft van Rijkswaterstaat / Ministerie van Verkeer en Waterstaat een brief ontvangen. Op basis van de brief heeft het Forum vastgesteld dat het beheer goed geregeld is. De standaard is inmiddels opgenomen op de 'pas toe of leg uit'-lijst.

Ad 8. Brief van KING en Geonovum over harmonisatie StUF en Geo-standaarden [bijlage H]

Het College Standaardisatie heeft in december 2008 bij het plaatsen van StUF (berichtenstandaard voor informatie-uitwisseling in en met het gemeentedomein) op de 'pas toe of leg uit'-lijst een advies gegeven over de afstemming van StUF met de Geo-standaarden. Met de brief informeren KING en Geonovum het College Standaardisatie over de voortgang. Op basis van een analyse hebben beide partijen geconcludeerd dat harmonisatie noodzakelijk en goed oplosbaar is. Deze conclusie heeft geleid tot een aantal concrete voorstellen en een planning. De samenwerking tussen beide organisaties is bekrachtigd in een samenwerkingsovereenkomst.

Ad 9. Voortgang open standaarden in behandeling**PKIoverheid (certificaten)**

De expertgroep heeft geconcludeerd dat hoewel PKIoverheid veel toegevoegde waarde heeft voor de eOverheid, vaststelling van PKIoverheid zonder een duidelijk toepassingsgebied niet verstandig is. Dit is bevestigd in de consultatie. Logius, de aanmelder van de standaard, gaat daarom in samenwerking met BZK en EZ eerst een kader ontwikkelen dat duidelijkheid moet geven over dit toepassingsgebied en trekt de aanmelding van PKIoverheid terug. Als het kader gereed is dan zal Logius dit in combinatie met het PvE PKIoverheid voorleggen aan het Forum Standaardisatie. Het uiteindelijke doel is om met behulp van het kader het toepassingsgebied van het PvE PKIoverheid te bepalen, zodat het PvE PKIoverheid als standaard op de PToLU-lijst kan worden opgenomen.

HL7v3 (standaard voor uitwisseling gegevens tussen zorginformatiesystemen)

De indiener (Nictiz) heeft laten weten de aanmelding voorlopig niet te willen doorzetten. Er is momenteel te veel in beweging rondom EPD en de beschikbare organisatorische capaciteit van Nictiz is beperkt.

Samenwerkende Catalogi (uitwisseling van informatie over producten en diensten van de overheid)

In overleg met de aanmelders is in juli besloten om de expertbijeenkomst later dan gebruikelijk te houden omdat verschillende experts, waaronder direct-betrokkenen, door vakantie eerder niet konden. Toen is ook ter sprake gekomen dat het daardoor niet meer haalbaar is om de standaard in de College-vergadering van november 2010 te behandelen. Samenwerkende Catalogi zal dus op zijn vroegst in mei volgend jaar op de agenda staan van het College Standaardisatie. Ondertussen heeft de

expertbijeenkomst plaatsgevonden. Het expertrapport wordt binnenkort verwacht en zal begin volgend jaar worden geconsulteerd.

Datum
29 oktober 2010

Content Zoek Profiel (metadata leermateriaal)

Op advies van Forum zijn CZP en LORElom door Kennisnet en SURFnet samengevoegd tot NL-LOM. Het Forum heeft tijdens haar vergadering van 8 april 2009 het volgende besloten: *“De beheerders van beide standaarden hebben aangegeven bereid te zijn in onderling overleg de interoperabiliteitsproblemen tussen de standaarden op te lossen. Het Forum stemt ermee in dat het Bureau de gesprekken tussen de beide beheerders faciliteert en verleent mandaat aan de sponsors om namens het Forum te controleren of de interoperabiliteitsproblemen zijn opgelost. Wanneer dat het geval is wordt CZP opnieuw aan het Forum aangeboden.”*

Er is inmiddels een 1.0 versie vrijgegeven die het resultaat is van de gezamenlijke inspanning en een publieke consultatieronde. Openstaand punt is het beheer van de standaard. Op het moment dat het document met de nieuw in te richten beheersorganisatie beschikbaar is, zal de stuurgroep open standaarden een voostel doen voor de verdere procedure.

Elektronisch Leerdossier (standaard voor uitwisseling ELD-gegevens)

Intake heeft plaatsgevonden, en op een aantal openstaande punten (zoals de precies in te dienen standaarden) is inmiddels meer duidelijkheid gekomen. Een belangrijk ontbrekend punt is echter het ingericht hebben van een beheersorganisatie. Men werkt aan het inrichten van de beheersorganisatie. Op dit moment ligt het voorstel voor (bij beide besturen) om een stichting op de richten die het beheer op zich neemt. Planning voor besluitvorming is ongeveer 1,5 tot 2 maanden.

COINS (systematiek voor de toepassing van Bouwwerk Informatie Modellen)

Intake heeft plaatsgevonden, maar COINS voldoet op een aantal punten onvoldoende aan de criteria om nu al in procedure te nemen. Vooralsnog dus even on-hold alvorens deze in procedure genomen gaat worden.

LDAP (uitwisseling van (persoons)gegevens uit directories)

Deze standaard is aangemeld door BZK/DWR. De intake heeft plaatsgevonden. Men laat binnenkort weten of men de aanmelding doorzet.

SIP (standaard voor m.n. VOiP)

Deze standaard is in augustus aangemeld. Een intakegesprek met de indiener wordt gepland.

MIME (structuur en codering van e-mailberichten)

Deze standaard is in september aangemeld. Een intakegesprek met de indiener wordt gepland.

BPEL (standaard voor bedrijfsprocessen)

Logium/SBR heeft in de Forum-vergadering van juni 2010 aangegeven een nieuwe aanmelding van BPEL i.c.m. BPMN te doen waarin duidelijk naar voren komt dat deze standaarden de interoperabiliteit tussen organisaties bevorderen.

Datum
29 oktober 2010

Ad 10. Voortgang Collegebesluit e-Factureren

Logius (Elektronisch Bestellen en Factureren) heeft onlangs een concept-aanmelding gedaan voor de opname van het semantisch factuurmodel op de 'pas toe of leg uit'-lijst. Deze aanmelding is in overeenstemming met het Collegebesluit van mei 2010. Uit de bespreking van de aanmelding bleek dat een aantal punten van het semantisch factuurmodel nog aandacht behoeft voordat de definitieve aanmelding wordt ingediend.

Het belang van het semantisch factuurmodel is groot. Te meer nu de Ministerraad op vrijdag 9 juli op initiatief van voormalig minister Van der Hoeven van Economische Zaken heeft ingestemd met het besluit dat regelt dat bedrijven vanaf 1 januari 2011 het recht krijgen via Digipoort naar de Rijksoverheden e-facturen te sturen.

Ad 11. Planning toetsingsprocedure 2011

Voor Collegevergadering mei 2011

Datum	Activiteit
t/m 12 november 2010	Uiterlijke aanmelding
Binnen 2 weken na aanmelding	Intakegesprek
30 november 2010	Besluit inbehandelname door stuurgroep open standaarden o.b.v. uitkomst intakegesprek
t/m 21 januari	Bijeenkomst expertgroepen
24 januari - 4 februari	Uitwerking expertadvies
7 februari - 6 maart	Openbare consultatie van expertadvies
7 maart - 18 maart	Opstellen concept Forumadvies o.b.v. expertadvies en commentaar openbare consultatie
vrijdag 18 maart	Verzending van concept stukken (Forumadvies incl. expertadvies en consultatiereacties) aan stuurgroep open standaarden
vrijdag 25 maart	Bijeenkomst stuurgroep open standaarden (afgevaardigden uit Forum)
vrijdag 1 april	Verzending van concept stukken aan Forum
dinsdag 12 april	Forumvergadering
vrijdag 6 mei	Verzending van definitieve stukken aan College
woensdag 18 mei	Collegevergadering

Voor Collegevergadering november 2011

Datum	Activiteit
t/m 6 mei	Uiterlijke aanmelding
Binnen 2 weken na aanmelding	Intakegesprek
24 mei 2010	Besluit inbehandelname door stuurgroep open standaarden o.b.v. uitkomst intakegesprek

t/m 22 juli	Bijeenkomst expertgroepen	Datum
25 juli - 5 augustus	Uitwerking expertadvies	29 oktober 2010
8 augustus - 4 september	Openbare consultatie van expertadvies	
5 september - 16 september	Opstellen concept Forumadvies o.b.v. expertadvies en commentaar openbare consultatie	
vrijdag 16 september	Verzending van concept stukken (Forumadvies incl. expertadvies en consultatiereacties) aan stuurgroep open standaarden	
vrijdag 23 september	Bijeenkomst stuurgroep open standaarden (afgevaardigden uit Forum)	
vrijdag 30 september	Verzending van concept stukken aan Forum	
dinsdag 11 oktober	Forumvergadering	
vrijdag 4 november	Verzending van definitieve stukken aan College	
woensdag 16 november	Collegevergadering	